



Fundusze Europejskie

Klasy i polityka klastrowa w Polsce



Fundusze Europejskie
dla Nowoczesnej Gospodarki



Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską



 **PARP**
Grupa PFR

1. Klaster (innowacyjny, gospodarczy) vs. klaster energii
2. Polityka klastrowa PARP
3. Status Krajowego Klastra Kluczowego (KKK)
4. Ile jest klastrów w Polsce?
5. Benchmarking klastrów w Polsce 2022
6. Publikacje klastrowe PARP
7. Mapa klastrów w Polsce

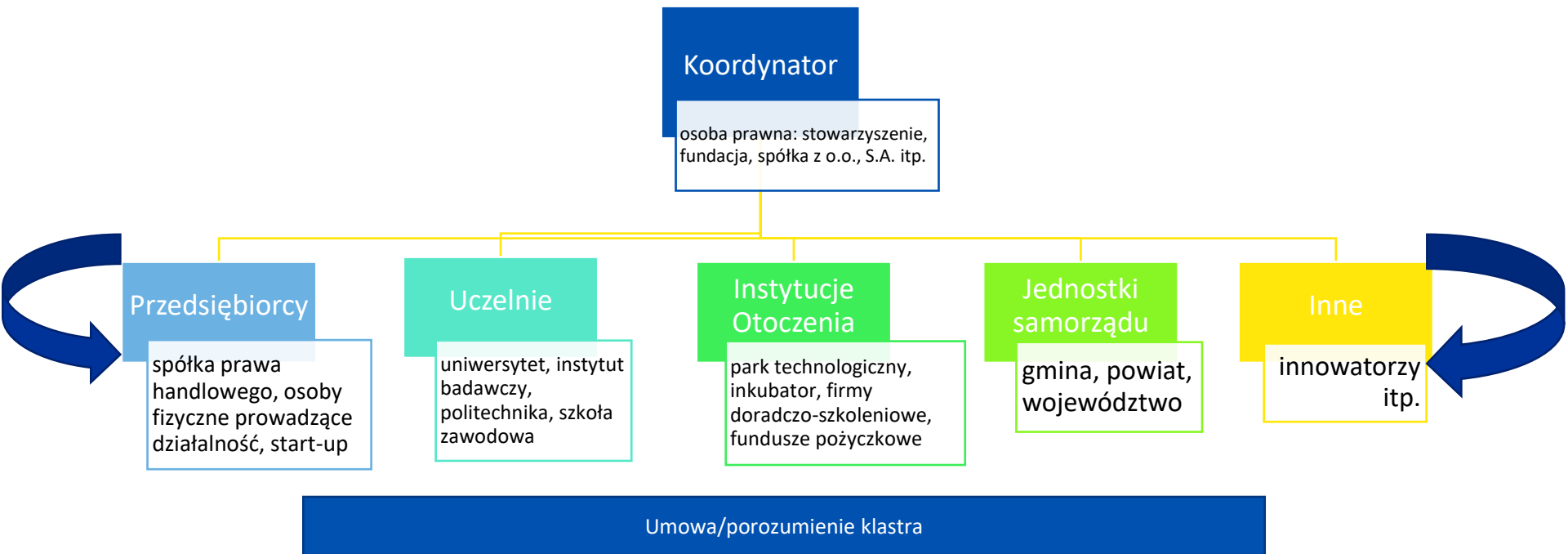


Klaster energii (definicja w art. 2 pkt 15a Ustawy o OZE)

- ❖ Cywilnoprawne porozumienie, w skład którego mogą wchodzić **osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki naukowe, instytuty badawcze lub jednostki samorządu terytorialnego**.
- ❖ Porozumienie **dotyczy wytwarzania i równoważenia zapotrzebowania, dystrybucji lub obrotu energią** z odnawialnych źródeł energii lub z innych źródeł lub paliw, w ramach sieci dystrybucyjnej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV.
- ❖ **Obszar działania klastra nie przekracza granic jednego powiatu lub 5 gmin**. Obszar działania klastra energii ustala się na podstawie miejsc przyłączenia wytwórców i odbiorców energii będących członkami tego klastra.
- ❖ W klastrze funkcjonuje **koordynator klastra**.

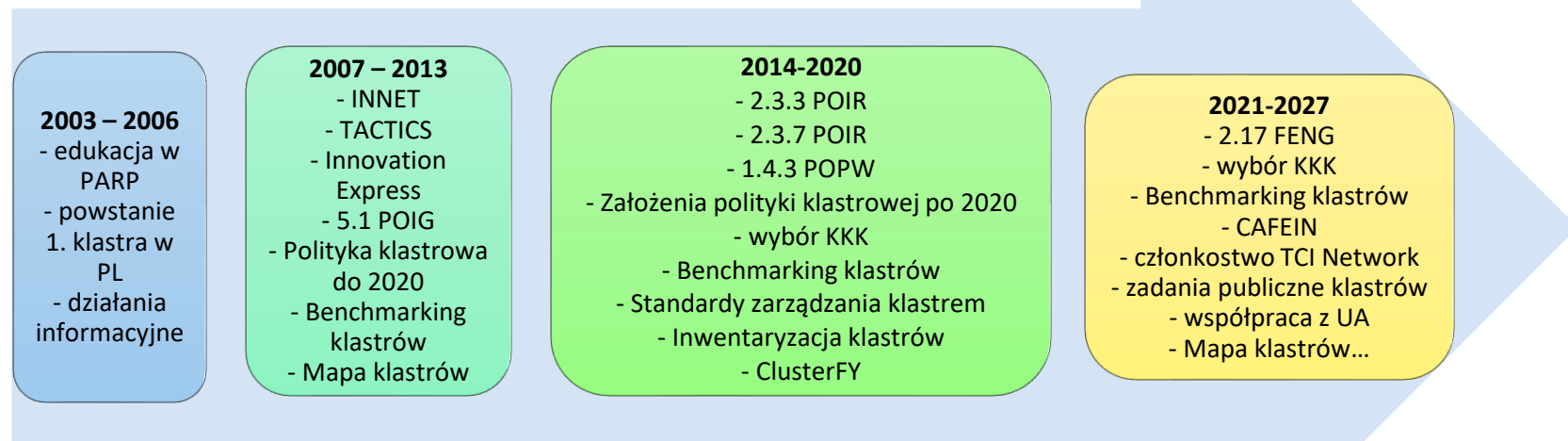


Polski model klastra wspieranego poprzez politykę klastrową



Pojęcie „klastra” wykreowane przez Michaela Portera w latach 1980-tych. Założenie skupienia geograficznego, ale też brak tego ograniczenia, różne modele biznesowe, ogromna wiedza i działania z wielu dziedzin, nie tylko branży klastra.

Brak przepisów poza „klastry innowacyjne” w Rozporządzeniu Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu Tekst mający znaczenie dla EOG).





Główne założenia polityki klastrowej po 2020:

Dopasowanie wsparcia względem poziomu rozwoju klastra

Wsparcie publiczne na szczeblu krajowym i regionalnym

Dwutorowa polityka klastrowa – podejście podmiotowe i funkcjonalne

Elastyczność linii demarkacyjnej szczebla wsparcia oraz źródła finansowania

Ponadregionalny charakter polityki

Długookresowość polityki klastrowej

Budowa kapitału społecznego wokół idei kooperacji i idei klasteringu



Krajowy Klaster Kluczowy – to klaster o istotnym znaczeniu dla gospodarki kraju i wysokiej konkurencyjności międzynarodowej.

Krajowe Klastry Kluczowe są identyfikowane na poziomie krajowym, m in. w oparciu o kryteria dotyczące: masy krytycznej, potencjału rozwojowego i innowacyjnego, dotychczasowej i planowanej współpracy oraz doświadczenia i potencjału koordynatora.



**KRAJOWE
KLASTRY
KLUCZOWE**

 **Interizon**
Pomorski Klaster ICT Interizon

 **Klaster Logistyczno-Transportowy Północ-Południe**

 **Polski Klaster Budowlany**
Krajowy Klaster Kluczowy

Polski Klaster Budowlany

 **KLASTER
OBRÓBKİ METALI**
Klaster Obróbki Metali

 **Mazowiecki Klaster ICT**

Mazowiecki Klaster ICT

 **KLASTER
GOSPODARKI ODPADOWEJ I RECYKLINGU**
Klaster Gospodarki Odpadowej i Recyklingu

 **Klaster Fotoniki
i Światłowodów**
KRAJOWY KLASTER KLUCZOWY

Klaster Fotoniki i Światłowodów

 **DOLINA LOTNICZA**

Klaster Dolina Lotnicza

 **PGM**
Polska Grupa Motoryzacyjna

Klaster „Polska Grupa Motoryzacyjna”

 **Klaster LifeScience
Kraków**

Klaster LifeScience Kraków

 **KLASTER
ZRÓWNOWAŻONA
INFRASTRUKTURA**
Klaster Zrównoważona Infrastruktura

 **POLSKI KLASTER
TECHNOLOGII
KOMPOZYTOWYCH**
Polski Klaster Technologii Kompozytowych



 **zielona
chemia**

**Zachodniopomorski Klaster Chemiczny
„Zielona Chemia”**

 **BYDGOSKI KLASTER
PRZEMYSŁOWY
„DOLINA NARZĘDZIOWA”**

**Bydgoski Klaster Przemysłowy
„Dolina Narzędziowa”**

 **NUTRIBIOMED**

NUTRIBIOMED Klaster

 **Klaster Innowacyjnych Technologii w Wytwarzaniu**

 **Śląski Klaster Lotniczy**

Śląski Klaster Lotniczy

 **silesia
automotive
& Advanced Manufacturing**
Silesia Automotive & Advanced Manufacturing

 **MedSilesia** - Śląska Sieć Wyrobów Medycznych

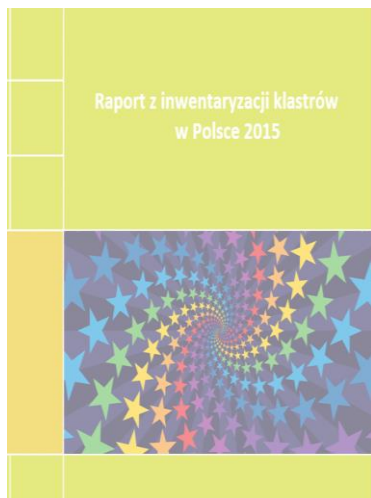
MedSilesia - Śląska Sieć Wyrobów Medycznych

 **Śląski Klaster NANO**

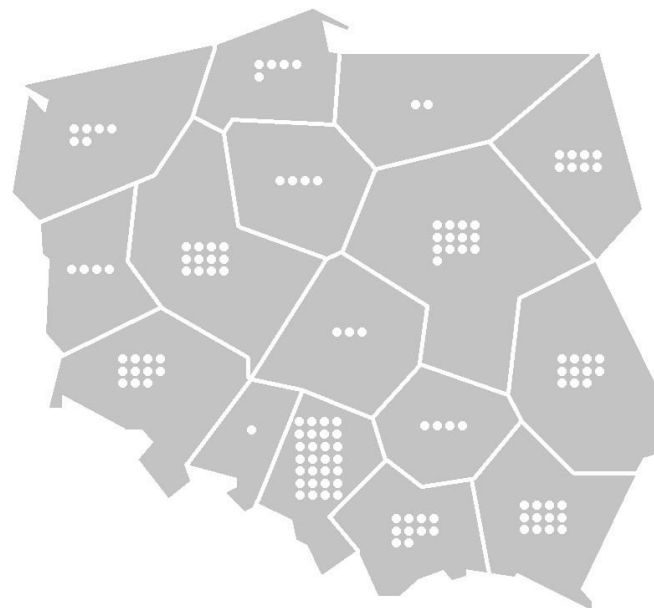
Śląski Klaster NANO

Inwentaryzacja klastrów w 2015 r.

134 klastry w Polsce
(stan na początek października 2015
roku)



Rozkład geograficzny i liczebność klastrów w poszczególnych województwach w 2015 r.



- 41 klastrów
- 642 członków klastrów biorących udział w badaniu metodą CATI/CAWI
- 16 dobrych praktyk (13 i 3 zagraniczne)
- 90 wskaźników cząstkowych dotyczących funkcjonowania klastrów (każdy z nich zaprezentowany w raporcie ogólnym)
- 5 głównych obszarów benchmarkingu i 19 podobszarów:
 - Zasoby klastra
 - Procesy w klastrze
 - Wyniki klastra
 - Oddziaływanie na otoczenie
 - Internacjonalizacja klastra

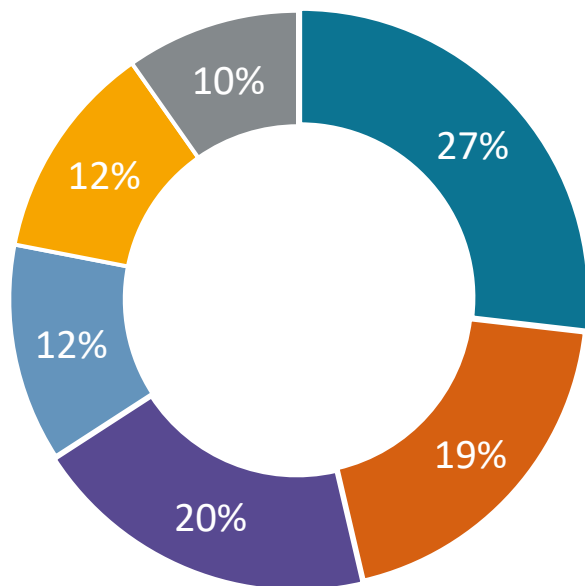


Wskaźniki

CZĘŚĆ B – BENCHMARKING KLASTRÓW		
Obszar benchmarkingu	Podobszar benchmarkingu	Liczba wskaźników
I. Zasoby klastra	I.1. Zasoby ludzkie	4
	I.2. Zasoby infrastrukturalne	6
	I.3. Zasoby finansowe	4
II. Procesy w klastrze	II.1. Procesy zarządcze	5
	II.2. Komunikacja w klastrze	2
	II.3. Aktywność rynkowa	5
	II.4. Aktywność marketingowa	5
	II.5. Aktywność innowacyjna	5
	II.6. Cyfryzacja klastra	2
III. Wyniki klastra	III.1. Rozwój współpracy w klastrze	10
	III.2. Rozwój innowacji	7
	III.3. Rozwój kompetencji w klastrze	3
IV. Oddziaływanie klastra na otoczenie	IV.1. Współpraca z otoczeniem	8
	IV.2. Wpływ na kształtowanie warunków otoczenia	3
	IV.3. Oddziaływanie na środowisko przyrodnicze	1
	IV.4. Specjalizacja i zaawansowane technologie	4
V. Internacjonalizacja klastra	V.1. Potencjał umiędzynarodowienia	3
	V.2. Aktywność międzynarodowa	6
	V.3. Eksport i działania proeksportowe	7



Benchmarking klastrów w Polsce edycja 2022 (lata 2020-2021) - branże



- jakość życia, turystyka i rekreacja, 11 klastrów
- motoryzacja, produkcja lotnicza, transport, 8 klastrów
- ICT, 8 klastrów
- produkcja i obróbka metali, 5 klastrów
- budowlana, 5 klastrów
- chemia, biogospodarka, inżynieria materiałowa i energetyka, 4 klastry

Wybrane rezultaty (dla 41 badanych klastrów):

- W badaniu 2010 uczestniczyło 47 klastrów, skupiających 1 866 podmiotów, w tym 1 469 przedsiębiorców.
W badaniu 2022 uczestniczyło 41 klastrów, skupiających 4 208 podmiotów, w tym 3 534 przedsiębiorstwa.
Zatrudnienie: 2014 - 96,5 tys. osób; 2022 - 685,8 tys. osób.
- 30 klastrów ma strategię rozwoju, w tym: 20 klastrów ma strategię cyfryzacji, 16 klastrów ma strategię zielonej transformacji, 9 klastrów posiada strategię ESG (lub inną równoważną, np. CSR, CSV); 39 klastrów ma dokumenty operacyjne.
- W klastrach firmy mają dostęp do 214 usług proinnowacyjnych.
- Liczba (projektów) udokumentowanej współpracy start-upów o charakterze technologicznym z dużymi przedsiębiorstwami: 81.
- Liczba wspólnych produktów i usług klastra wprowadzonych do oferty: 128.



- Liczba wspólnie realizowanych projektów innowacyjnych oraz projektów B+R, których efektem są/będą innowacyjne wyroby lub technologie w klastrze: 163.
- Liczba wdrożonych innowacji produktowych i procesów biznesowych: 991.
- Liczba aktywnych umów klastra z podmiotami zewnętrznymi: 859, w tym 68 z JST.
- Liczba kierunków kształcenia, w których uruchomienie angażowały się klastry: 150.
- Liczba zrealizowanych praktyk/staży lub doktoratów wdrożeniowych: 2 506.
- Podejmowanie przez klaster działań o pozytywnym oddziaływaniu na społeczeństwo (np. zgodnie z kryteriami ESG, koncepcją tworzenia wspólnej wartości (Creating Shared Value – CSV), społecznej odpowiedzialności biznesu (Corporate Social Responsibility – CSR) lub inną równoważną, itp.): 28.
- Działania klastra mające na celu poprawę stanu środowiska przyrodniczego: 127.
- Liczba projektów w partnerstwie międzynarodowym: 64.
- Liczba firm, które wykazały dochody z eksportu: 1 449.



Badania benchmarkingowe klastrow w Polsce



RAPORT
Benchmarking klastrow w
Polsce – edycja 2022



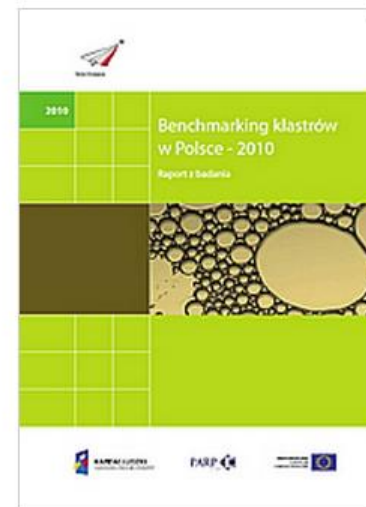
RAPORT
Benchmarking klastrow w
Polsce – edycja 2020



RAPORT
Benchmarking systemow
monitoringu inteligentnych
specjalizacji oraz procesu
przedsiebiorczego
odkrywania Benchmarking
na poziomie
miedzynarodowym



RAPORT
Benchmarking klastrow w
Polsce – 2018



RAPORT
Benchmarking klastrow w Polsce - 2010



RAPORT
Benchmarking klastrow w
Polsce - 2014



RAPORT
Benchmarking parkow
technologicznych w Polsce
- 2012

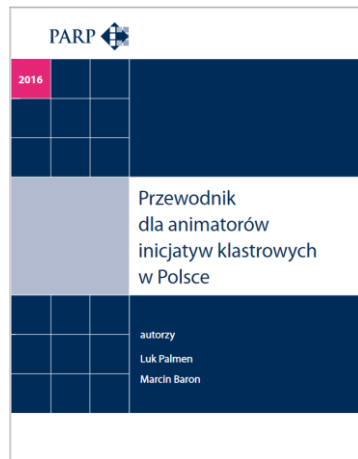


RAPORT
Benchmarking klastrow w
Polsce - 2012



RAPORT
Benchmarking Parkow
Technologicznych w Polsce
- 2010

Przewodnik dla animatorów
inicjatyw klastrowych
<https://www.parp.gov.pl/component/publications/publications/przewodnik-dla-animatorow-inicjatyw-klastrowych-w-polsce-iii-edycja>



Zielona Księga Inicjatyw
Klastrowych. Inicjatywy
Klastrowe w gospodarkach
rozwijających się i w fazie
transformacji
<https://www.parp.gov.pl/component/publications/publication/zielona-ksiega--inicjatyw-klastrowych-inicjatywy-klastrowe-w-gospodarkach-rozwijajacych-sie-i-w-fazie-transformacji>



Jak znaleźć publikacje klastrowe na stronie PARP:
<https://www.parp.gov.pl/component/publications/publications?language=pl>

Szukaj po tytule, autorze lub ISBN 

RODZAJ PUBLIKACJI 

Seria Wydawnicza 

TEMAT

Badania i inwestycje Dokapitalizowanie Działalność zagraniczna Infrastruktura i turystyka Na start Szkolenia i doradztwo Współpraca

+ WIĘCEJ OPCJI

Jak zostać i pozostać przedsiębiorcą

Kapitał Ludzki

Klasy

KSU

Międzynarodowe Zamówienia Publiczne

Standardy zarządzania klastrem

problem

- Niesatysfakcjonująca jakość zarządzania klastrami
- Brak systemowego podejścia do przygotowania profesjonalnych koordynatorów (koordynatorzy – ważny czynnik skuteczności interwencji publicznej)

rozwiązanie

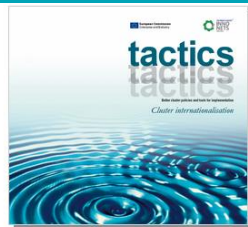
- Koordynatorzy zyskali bezpłatne narzędzie doskonalenia procesów w zakresie skutecznego i efektywnego zarządzania klastrami
- Koordynatorzy zostali zaopatrzeni w wiedzę i informację oraz niezbędne wsparcie do wdrażania standardów





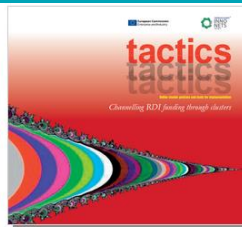
REPORT

Supporting cluster marketing and branding.
Handbook



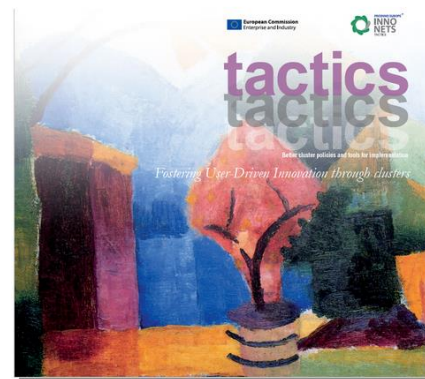
REPORT

Cluster
internationalisation.
Handbook



REPORT

Channelling RDI funding
through excellent Clusters



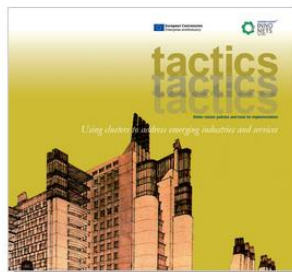
REPORT

User-Driven Innovation. Involving excellent
Clusters



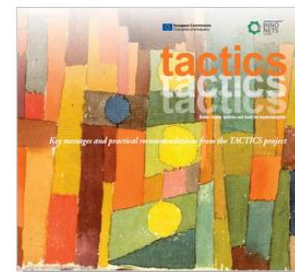
REPORT

Where the cluster winds
are blowing in Europe



REPORT

Using clusters to address
emerging industries and
services



REPORT

Key messages and practical
recommendations from
the TACTICS project

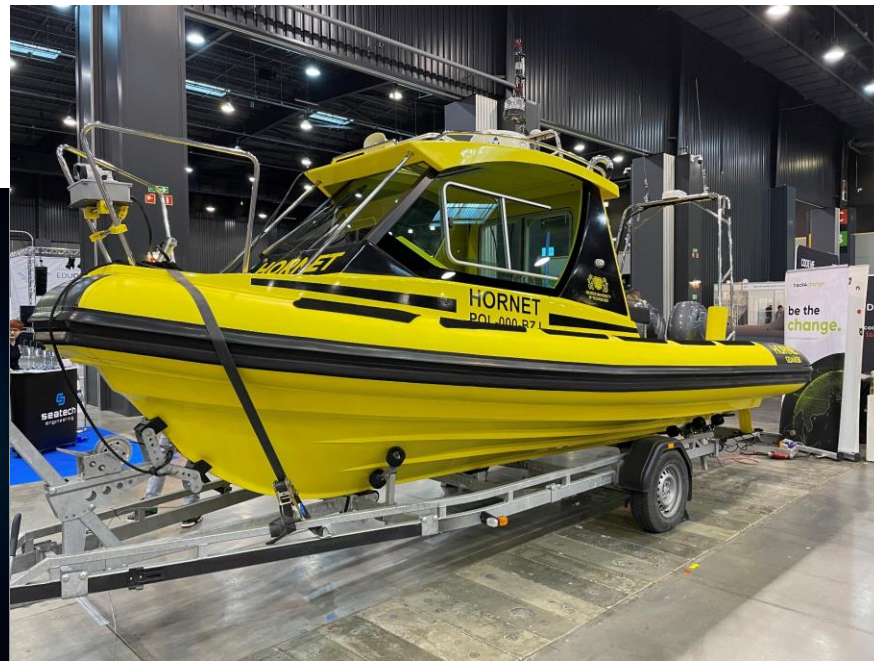
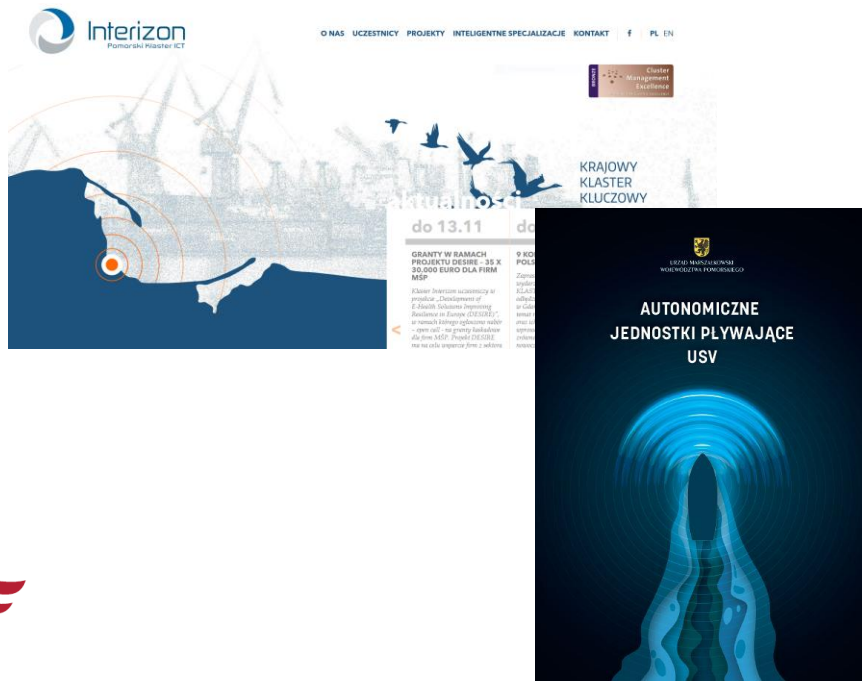


REPORT

Impact evaluation of
cluster-based policies. A
practical guide for
evaluation – targeting
policy makers and other
cluster stakeholders

TACTICS seria 2012 (EN)

Klaster Interizon - Integracja członków klastra wokół zagadnień związanych z branżą jednostek USV, w tym wypracowanie wspólnego produktu – prototypu łodzi bezzałogowej USV „Hornet” (www.interizon.pl)



Łódzki Klaster ICT – „Promocja Łodzi sposobem na przyciąganie pracowników branży IT”, a w edycji 2020: „Promocja pilotażu sieci 5G” (<https://ictcluster.pl/>)





Nowa mapa
klastrów:

2024/2025



Dziękuję za uwagę!

Kontakt

■ tel.: +48 22 453 677 106

■ e-mail: monika_antonowicz@parp.gov.pl

■ lub: klastry@parp.gov.pl

■ lub: info@parp.gov.pl